

U Z N E S E N I E

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci navrhovateľky **B. V.**, bytom K., zastúpenej JUDr. J. P., advokátkou v K., proti odporcovi **I. V.**, bytom K., zastúpenému JUDr. M. K., advokátom v K., **o rozvod manželstva a úpravu výkonu rodičovských práv a povinností k maloletým deťom V., K., nar. X. a P., nar. X.**, zastúpených kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny v Košiciach, na čas po rozvode, vedenej na Okresnom súde Košice II pod sp. zn. 36 C 48/2010, o dovolaní odporcu proti rozsudku Krajského súdu v Košiciach z 25. januára 2012 sp. zn. 8 CoP 265/2011, takto

r o z h o d o l :

Dovolanie **o d m i e t a .**

Žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov dovolacieho konania.

O d ô v o d n e n i e

Okresný súd Košice II rozsudkom z 11. mája 2011 č.k. 36 C 48/2010-114 manželstvo navrhovateľky a odporcu rozviedol, zveril maloleté deti do osobnej starostlivosti navrhovateľky, ktorá je oprávnená zastupovať ich a spravovať ich majetok, zaviazal odporcu prispievať na výživu každého maloletého dieťaťa po 70 € mesačne, upravil styk odporcu s maloletými deťmi každý právny víkend od piatku 17:00 hod. do nedele do 17:00 hod. s výnimkou vianočných a veľkonočných sviatkov, počas vianočných sviatkov každý párný kalendárny rok vždy od 24.12 od 12:00 hod. do 25.12 do 12:00 hod. a každý nepárny kalendárny rok od 25.12 od 12:00 hod. do 27.12 do 10:00 hod., počas veľkonočných sviatkov každý párný kalendárny rok od veľkonočného piatku od 12:00 hod. do veľkonočnej nedele do 12:00 hod. a každý nepárny kalendárny rok od veľkonočnej nedele od 12:00 hod.

do veľkonočného pondelka do 17:00 hod. a počas letných prázdnin vždy od 1. pondelka v auguste od 10:00 hod. do nedele druhého augustového týždňa do 17:00 hod. Účastníkom náhradu trov konania nepriznal. V časti rozhodnutia o výkone rodičovských práv a povinností k maloletým deťom na čas po rozvode prvostupňový súd vychádzal zo záverov znaleckého posudku vypracovaného Mgr. L. L., znalkyňou z odboru psychológia, odvetvie klinická psychológia detí, podľa ktorej striedavý model starostlivosti o maloleté deti v tejto chvíli nie je možný. Zverenie detí do osobnej starostlivosti navrhovateľky plne rešpektuje záujmy detí, ktoré budú mať u matky vytvorené výchovné prostredie zodpovedajúce ich veku a psychickému stavu. Námiety odporcu k znaleckému posudku súd vyhodnotil ako irelevantné, nespôsobilé vyvrátiť jeho závery a tak nemajúce vplyv na rozhodnutie o výkone rodičovských práv a povinností. Pri určení výšky výživného zohľadnil výšku príjmov na strane oboch rodičov (priemerný čistý mesačný zárobok navrhovateľky 598,71 € a odporcu 1 072,78 €), ako aj aktuálne potreby maloletých detí. Pri úprave styku maloletých detí s otcom plne rešpektoval právo odporcu ako rodiča na osobnú starostlivosť o maloleté deti. Berúc do úvahy závery znaleckého posudku mal za to, že súdom vykonaná úprava za daných okolností zabezpečuje odporcovi pravidelný a rovnocenný osobný styk s maloletými deťmi a rešpektuje aj záujem a právo maloletých detí na výchovu a starostlivosť zo strany odporcu. O trovách konania rozhodol podľa ustanovenia § 144 O.s.p.

Na odvolanie odporcu proti výrokom o úprave rodičovských práv a povinností na čas po rozvode Krajský súd v Košiciach rozsudkom z 25. januára 2012 sp. zn. 8 CoP 265/2011 potvrdil prvostupňový rozsudok vo výroku o zverení maloletých detí K. a P. do osobnej starostlivosti navrhovateľky na čas po rozvode a vo výroku o styku odporcu s maloletými deťmi. Výrok o výživnom zmenil tak, že zaviazal odporcu prispievať navrhovateľke na výživu maloletej K. 150 € mesačne a na výživu maloletého P. 130 € mesačne od právoplatnosti výroku o rozvode manželstva do budúca vždy 1. deň v mesiaci. V dôvodoch svojho rozhodnutia v potvrdzujúcej časti sa stotožnil so skutkovými a právnymi závermi súdu prvého stupňa a v zmysle ustanovenia § 219 ods. 2 O.s.p. skonštatoval správnosť dôvodov napadnutého rozhodnutia. Zmenu prvostupňového rozsudku vo výroku o výživnom odôvodnil tým, že posúdením všetkých relevantných skutočností týkajúcich sa výživného dospel k záveru, že súd prvého stupňa dostatočne zistil skutkový stav, ale neposúdil ho podľa všetkých relevantných ustanovení Zákona o rodine (§ 75 ods. 1) a nesprávne určil rozsah výživného. S poukazom na ustanovenia § 62 ods. 1, 2, 4 a 5 a § 75

ods. 1 Zákona o rodine mal za to, že výživné vo výške 150 € mesačne na maloletú K. a vo výške 130 € mesačne na maloletého P. je primerané odôvodneným potrebám detí so zreteľom na vekový rozdiel a zohľadňuje reálne príjmové a majetkové pomery odporcu, ktorý nemá inú vyživovaciu povinnosť.

Proti uvedenému rozsudku odvolacieho súdu podal dovolanie odporca, žiadal ho zrušiť a vec vrátiť odvolaciemu súdu z dôvodu podľa § 241 ods. 2 písm. b/ a c/ O.s.p. V súvislosti so zverením maloletých detí do osobnej starostlivosti navrhovateľky obom súdom nižšieho stupňa vytkol, že pri svojom rozhodovaní zohľadnili len jediný dôkaz, a to neobjektívny znalecký posudok, v ktorom sa znalkyňa, ktorej výsluch súdy nevykonali, okrem skutkových otázok neprípustne vyjadrovala aj k otázkam právnym, ktorých posúdenie je výlučne v kompetencii súdu. Súd opomenul, že nie odporca, ale navrhovateľka spôsobila svojim správaním rozpad manželstva a napriek povinnosti v prvom rade sledovať záujem maloletých detí sa súd hlbšie nezaoberal vhodnosťou striedavej osobnej starostlivosti obomi rodičmi v rovnakom pomere. Zabrániť súdu v jeho povinnosti bojovať za striedavú starostlivosť v prospech detí môže len nezáujem samotného rodiča o tento model, v žiadnom prípade nesúhlas druhého. V súvislosti s určením výživného poukázal na to, že odvolací súd neprihliadol na to, ktorý z rodičov a v akej miere sa o deti osobne stará, pričom v čase rozhodovania súdu sa rodičia pri výchove striedali a deti boli pomernú časť mesiaca u otca aj u matky. Odporca nie je schopný s ohľadom na jeho možnosti a majetkové pomery platiť k rukám navrhovateľky výživné na maloleté deti v takej výške, k akej dospel odvolací súd. Pokiaľ ide o rozsah súdom vykonanej úpravy styku otca s deťmi, v žiadnom prípade sa nedá hovoriť o možnosti deti vychovávať ani o zachovaní rovnocenného osobného styku.

Navrhovateľka vo vyjadrení k dovolaniu toto navrhla odmietnuť a uplatnila si náhradu trov dovolacieho konania.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací (§ 10a ods. 1 O.s.p.), po zistení, že dovolanie podal včas účastník konania (§ 240 ods. 1 O.s.p.), bez nariadenia dovolacieho pojednávania (§ 243a ods. 1 O.s.p.) skúmal najskôr, či tento opravný prostriedok smeruje proti rozhodnutiu, proti ktorému ho zákon pripúšťa.

Dovoláním možno napadnúť právoplatné rozhodnutia odvolacieho súdu, pokiaľ to zákon pripúšťa (§ 236 ods. 1 O.s.p.).

V prejednávanej veci odvolací súd rozhodol rozsudkom. V zmysle ustanovení § 238 O.s.p. platí, že ak dovolanie smeruje proti rozhodnutiu vydanému v tejto procesnej forme, je prípustné, ak je ním napadnutý zmeňujúci rozsudok (§ 238 ods. 1 O.s.p.) alebo rozsudok, v ktorom sa odvolací súd odchýlil od právneho názoru dovolacieho súdu vysloveného v tejto veci (§ 238 ods. 2 O.s.p.), alebo rozsudok potvrdzujúci rozsudok súdu prvého stupňa, ak odvolací súd v jeho výroku vyslovil, že je dovolanie prípustné, pretože po právnej stránke ide o rozhodnutie zásadného významu, alebo ak ide o potvrdenie rozsudku súdu prvého stupňa, ktorým súd prvého stupňa vo výroku vyslovil neplatnosť zmluvnej podmienky podľa § 153 ods. 3 a 4 (§ 238 ods. 3 O.s.p.).

Podľa § 238 ods. 4 O.s.p. dovolanie nie je prípustné vo veciach upravených Zákonom o rodine a o zmene a doplnení niektorých zákonov okrem rozsudku o obmedzení alebo pozbavení rodičovských práv a povinností, alebo pozastavení ich výkonu o priznaní rodičovských práv a povinností maloletému rodičovi dieťaťa, o určení rodičovstva, o zapretí rodičovstva alebo o osvojení.

Nakoľko je v prejednávanej veci dovolaním napadnutý rozsudok odvolacieho súdu, ktorý síce v časti (výživné) vykazuje znaky rozsudku v zmysle ustanovení § 238 ods. 1 O.s.p., súčasne však (ako celok) ide o rozhodnutie vo veci upravenej Zákonom o rodine, v ktorej ustanovenie § 238 ods. 4 O.s.p. dovolanie výslovne nepripúšťa, je nepochybné, že prípustnosť dovolania odporcu z § 238 O.s.p. nemožno vyvodit'.

Vzhľadom na zákonnú povinnosť (§ 242 ods. 1 veta druhá O.s.p.) skúmať vždy, či napadnuté rozhodnutie odvolacieho súdu nebolo vydané v konaní postihnutom niektorou z procesných väd uvedených v § 237 O.s.p., odvolací súd sa ďalej zaoberal otázkou, či konanie nie je postihnuté niektorou z väd vymenovaných v § 237 písm. a/ až g/ O.s.p. Dovolateľ existenciu týchto väd netvrdil, pričom ani odvolací súd nezistil existenciu žiadnej podmienky prípustnosti dovolania uvedenej v tomto zákone ustanovení.

Pokiaľ dovolateľ svoje dovolanie odôvodnil tým, že konanie je postihnuté inou vadou, ktorá mala za následok nesprávne rozhodnutiu vo veci, a že napadnuté rozhodnutie spočíva na nesprávnom právnom posúdení veci, treba uviesť, že inú procesnú vadu (§ 241 ods. 2 písm. b/ O.s.p.) považuje Občiansky súdny poriadok za prípustný dovolací dôvod (ktorý možno uplatniť vtedy, ak je dovolanie prípustné); samotná táto vada ale prípustnosť dovolania nezakladá. Rovnako nesprávne právne posúdenie veci (§ 241 ods. 2 písm. c/ O.s.p.) je prípustným dovolacím dôvodom (ktorý možno uplatniť vtedy, ak je dovolanie prípustné), samo nesprávne právne posúdenie veci ale prípustnosť dovolania nezakladá. Dovolanie je v ustanoveniach Občianskeho súdneho poriadku upravené ako mimoriadny opravný prostriedok, ktorý nemožno podať proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu; pokiaľ nie sú splnené procesné podmienky prípustnosti dovolania, nemožno napadnuté rozhodnutie podrobiť vecnému preskúmvaniu, a preto ani zohľadniť prípadné vecné nesprávnosti rozhodnutia.

Keďže v danom prípade dovolanie nie je podľa § 238 O.s.p. prípustné, neboli zistené (ani tvrdené) vady konania v zmysle § 237 O.s.p., Najvyšší súd Slovenskej republiky dovolanie odporcu v súlade s § 218 ods. 1 písm. c/ O.s.p. v spojení s § 243b ods. 5 O.s.p. ako dovolanie smerujúce proti rozhodnutiu, proti ktorému je tento opravný prostriedok neprípustný, odmietol.

O náhrade trov dovolacieho konania rozhodol podľa § 146 ods. 1 písm. a/ O.s.p. v spojení s § 224 ods. 1 O.s.p. a § 243b ods. 5 O.s.p.

Toto rozhodnutie prijal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pomerom hlasov 3 : 0.

P o u č e n i e : Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.

V Bratislave 26. februára 2013

JUDr. Ľubor Š e b o, v.r.
predseda senátu

Za správnosť vyhotovenia: Klaudia Vrauková